

IM.STEFANA
**FUNDACJA
BATOREGO**

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. 22 536 02 00
fax 22 536 02 20
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl

Komunikat prasowy

Warszawa, 04.01.2017

Stanowisko zespołu ekspertów Fundacji im. Stefana Batorego w związku z apelem Ruchu Kontroli Wyborów o zmianę prawa wyborczego wystosowanym do Prezydenta RP, Marszałków Sejmu i Senatu oraz Prezes Rady Ministrów

Ruch Kontroli Wyborów przedstawił liczne propozycje zmian w prawie wyborczym. Niektóre mają fundamentalny charakter i zacierają do budowy zupełnie od nowa systemu organizacji wyborów w Polsce. O większości postulatów można dyskutować, natomiast nie do zaakceptowania jest podważanie wiarygodności procesu wyborczego w Polsce.

Co budzi szczególne zastrzeżenia:

- RKW pisze m.in. o „wyszkolonych przez wrogów członkach komisji” oraz „zdominowaniu wymiaru sprawiedliwości i samorządu przez ugrupowania wrogie i opozycyjne wobec Państwa”. Przede wszystkim jednak RKW dość jednoznacznie sugeruje bez podania dowodów, że wybory parlamentarne w 2015 roku zostały sfałszowane a działacze Ruchu znają ich prawdziwe wyniki. Co więcej RKW sugeruje w liście adresowanym wprost do najwyższych władz państwowych, że kolejne wybory w Polsce mogą zostać skutecznie sfałszowane przez „przeciwników Dobrej Zmiany” i przestrzegają, że może to skutkować przegraną PiS-u w kolejnych wyborach samorządowych oraz odsunięciem tej partii i Prezydenta od władzy.
- Na taką retorykę nie powinno być zgody. Apelujemy, aby adresaci listu RKW i najwyższe władze państwowe jasno dały do zrozumienia, że dezawuowanie wiarygodności procesu wyborczego, a w zwłaszcza wyborów, które się jeszcze nie odbyły, w szczególny sposób szkodzi sferze publicznej. Podstawą oceny uczciwości i wiarygodności systemu wyborczego nie może być to, kto wygrywa a kto przegrywa wybory. W szczególności zaś to, czy zapewnią one reelekcję rządzącym. Nie wolno ani na chwilę zapominać, że wybory, którym ufają wszyscy obywatele reprezentujący różne poglądy i sympatie partyjne, są niezbędne dla funkcjonowania demokracji. Są też najpewniej ostatnim akceptowanym sposobem pokojowego rozstrzygnięcia sporów politycznych.

- Warto zwrócić uwagę, że RKW nie podaje żadnych wyników badań, które mogłyby być oparciem dla stawianych tez i rekomendacji. Tymczasem wiele poruszonych kwestii było przedmiotem badań naukowych. Nasz zespół badał problem głosów nieważnych i konstrukcji karty wyborczej w wyborach do sejmików województw w 2014 roku. Wskazaliśmy na wiele problemów ale teza o masowych fałszerstwach nie znalazła potwierdzenia. Przypominamy też, że przedstawiciele RKW kilkakrotnie deklarowali swoje zainteresowanie dokładnym przebadaniem zarchiwizowanych kart do głosowania z wyborów samorządowych z 2014 roku. Takie badanie, według naszej wiedzy, nie doszło do skutku.

O czym warto dyskutować:

Propozycje RKW zawierają sporo nieścisłości i błędów merytorycznych, jednak wiele z nich wartych jest rozważenia w publicznej dyskusji. Jesteśmy do niej gotowi. Sensowne wydają się np. propozycje natychmiastowej publikacji wyników wyborów w Internecie, unikania organizowania obwodów w wielu lokalach w tym samym budynku, skróconego głosowania w obwodach zamkniętych czy zmiany wzoru kart wyborczych. Z pewnością warto jeszcze raz przemyśleć sens ciszy wyborczej w obecnym kształcie lub zmiany zasad głosowania obywateli zagranicą. Niektóre postulaty budzą poważne wątpliwości, jak np. powtarzanie wyborów, gdy liczba głosów nieważnych przekroczy 5% (bo może to w ogóle uniemożliwić wybór władz do sejmików województw).

Dyskutując o zmianach w prawie wyborczym nie można jednocześnie podważać ich podstawowych zasad oraz podważać zaufania do samego procesu wyborczego.

Zespół ekspertów Fundacji im. Stefana Batorego :

- dr hab. Mikołaj Cześniak, prof. Uniwersytetu SWPS, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu SWPS,
- dr Jarosław Flis, Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego,
- dr Adam Gendźwiłł, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego,
- dr hab. Mirosława Grabowska, prof. UW, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego,
- dr hab. Jacek Haman, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego,
- dr Anna Materska-Sosnowska, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego,
- dr hab. Bartłomiej Michalak, Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- dr hab. Bartłomiej Nowotarski, prof. UE, Katedra Filozofii i Historii Gospodarczej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu,
- prof. dr hab. Jacek Raciborski, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego,
- prof. dr hab. Andrzej Rychard, Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk,
- dr Dawid Sześciło, Zakład Nauki Administracji Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego,

List w tej sprawie został wysłany do:

Prezydenta RP, Andrzeja Dudy

Prezes Rady Ministrów RP, Beata Szydło

Marszałka Sejmu RP, Marka Kuchcińskiego

Marszałka Senatu RP, Stanisława Karczewskiego

Przewodniczącego klubu parlamentarnego Prawa i Sprawiedliwości, Ryszarda Terleckiego

Przewodniczącego klubu parlamentarnego Platformy Obywatelskiej, Sławomira Neumanna

Przewodniczącego klubu parlamentarnego partii Nowoczesna, Ryszarda Petru

Przewodniczącego klubu parlamentarnego Polskiego Stronnictwa Ludowego, Władysława
Kosiniaka-Kamysza

Przewodniczącego klubu parlamentarnego Kukiz'15, Pawła Kukiza

Koła Poselskiego Unii Europejskich Demokratów

Koła Poselskiego Wolni i Solidarni

Posłów niezrzeszonych